

Układ konsumencki - na czym polega i ile trwa

Instytucja układu konsumenckiego jest często jedyną ścieżką wiodącą do ochrony majątku dłużnika w przypadku, kiedy zobowiązania przekraczają możliwości finansowe osoby zaciągającej zobowiązania.

Tę kwestię reguluje Prawo upadłościowe, nawiązując do Prawa restrukturyzacyjnego, przy czym jest to instrument przeznaczony dla osób fizycznych, które nie prowadzą działalności gospodarczych.

Czym jest układ konsumencki i na czym polega? Sprawdźmy.

- Czym jest układ konsumencki?
- Kto może zawrzeć układ konsumencki?
- Przed czym chroni zawarcie układu konsumenckiego?
- Jak skutecznie ochronić majątek przed komornikiem?

Układ konsumencki – co to jest?

Układ konsumencki pojawił się w polskiej przestrzeni prawnej w roku 2020. Mimo dwóch lat funkcjonowania, w dalszym ciągu otacza go pewien nimb tajemniczości, a co za tym idzie stosunkowo niska popularność. Często też bywa mylony z upadłością konsumencką. Być może wpływ na to ma znaczące podobieństwo obu procedur.

W odróżnieniu od upadłości konsumenckiej, **zawarcie układu nie wiąże się z utratą majątku na rzecz wierzycieli**. Przeciwnie.

Układ konsumencki pozwala na zachowanie często dorobku całego życia pod warunkiem zawarcia ugody z wierzycielami dotyczącej spłaty wierzytelności. W takim przypadku kryterium podlegającym ocenie są między innymi możliwości finansowe dłużnika, jego zarobki oraz sytuacja zawodowa.

Dobłą wiadomością dla wszystkich, którzy z różnych przyczyn utracili płynność finansową, jest fakt, iż **nie zawsze musi dojść do ogłoszenia upadłości konsumenckiej**, a co za tym idzie utraty dóbr osobistych, nawet jeśli złożony został stosowny wniosek w tej sprawie.

Sąd dysponuje narzędziem pozwalającym na samodzielną decyzję o **przeprowadzeniu procedury układu konsumenckiego** w przypadku zaistnienia stosownych ku temu przesłanek.

Oczywiście warunkiem takiej decyzji jest brak zastrzeżenia zawartego we **wniosku o ogłoszenie upadłości** dotyczącego braku zgody wnioskodawcy na **zawarcie układu konsumenckiego**.

Inną formą postępowania jest **złożenie stosownego wniosku o otwarcie postępowania o zawarcie układu konsumenckiego**. Czynność powinna zostać wykonana przez dłużnika lub upoważniony podmiot zewnętrzny, a adresatem jest właściwy sąd upadłościowy.

Na czym polega zawarcie układu konsumenckiego?

Omawiany instrument prawny umożliwia dokonanie restrukturyzacji zobowiązań, stąd **układ konsumencki określany jest mianem restrukturyzacji konsumenckiej**.

Na podstawie dokumentu przypominającego nieco umowę cywilną zmianie ulega treść stosunku prawnego łączącego obie strony. Po zatwierdzeniu przez sąd układ zyskuje moc prawną, a dłużnik może przystąpić do regulacji swoich zobowiązań, bez ryzyka utraty swojego majątku.

Wszczęcie postępowania układowego jest możliwe w przypadku osób, które:

1. **Mają zdolność zaspokojenia wierzycieli;**
2. **Pokryją koszty postępowania o zawarcie układu konsumenckiego.**

Oczywiście ta forma rozwiązania problemów finansowych dłużnika jest możliwa wyłącznie w ramach precyzyjnie określonego postępowania.

Wniosek o otwarcie postępowania o zawarcie układu konsumenckiego

Wniosek jest formą pisma procesowego mającego pomóc ustalić wszystkie okoliczności uprawniające dłużnika do wszczęcia postępowania. Pismo jako takie określone jest ścisłym kryteriom, których niezachowanie skutkuje w najlepszym wypadku wezwaniem do uzupełnienia braków, w najgorszym zaś będzie to oddalenie wniosku bez rozpatrzenia.

Wysokość redukcji zobowiązań jest ściśle związany z poziomem merytorycznym wniosku.

Jak powinien być sformułowany wniosek o otwarcie postępowania o zawarcie układu konsumenckiego?

Jakość sporządzonego wniosku wpływa na zwiększenie szans na zawarcie układu z wierzycielami.

W treści wniosku powinny się znaleźć:

1. **Wszystkie okoliczności uzasadniające fakt złożenia wniosku;**
2. **Wiarygodne uprawdopodobnienie przedstawionych okoliczności,**
3. **Spis majątku wg stanu na dzień złożenia wniosku oraz przybliżona wycena jego składników;**
4. **Dane personalne wierzycieli wraz z adresami;**
5. **Wysokość zobowiązań z uwzględnienia poszczególnych wierzycieli;**
6. **Terminem uiszczenia wpłat na rzecz wierzycieli;**
7. **Pełny wykaz wierzytelności spornych.**

Wierzytelności sporne są to zobowiązania dłużnika, w stosunku do których toczy się odpowiednie postępowanie lub te, wobec których istnieniu lub wysokości są uzasadnione wątpliwości wnoszone przez dłużnika.

We wniosku powinny się także znaleźć proponowane rozwiązania ugodowe.

Najczęściej stosowane metody umożliwiające zawarcie ugody:

- **Umorzenie dotyczy części zobowiązań;**
- **Odroczenie spłaty na określony okres;**
- **Nowy harmonogram spłaty wierzycieli przez dłużnika.**

W każdym przypadku celem ugody jest zaspokojenie roszczeń, a nie ich uniknięcie.

Co dzieje się w przypadku niezachowania postanowień układu konsumenckiego?

Dłużnik, który z różnych powodów nie wypełni postanowień układu, musi się liczyć z tym, że jego sytuacja finansowa oraz prawna powróci do stanu występującego przed zawarciem porozumienia z wierzycielami.

Jedyną różnicą będzie ewentualne pomniejszenie zadłużenia o kwoty spłacone przed i w trakcie trwania postępowania ugodowego.

W większości przypadków dłużnicy w pełni wykorzystują daną im szansę, doprowadzając skutecznie do własnego oddłużenia.